

PORLADÓ TÖRTÉNETEK

Minden, aminek szerkezete, konstrukciója van, célt követ, az él a maga módján. Valamennyi konstrukció, egy fa, egy állat, egy ember, amíg működik, saját történetét éli meg. Létezésük minden pillanata része történetüknek, elmúlásuk, a pillanatfolyam megszakadása sokszor villámgyors. Molekuláikra bomlanak, hogy azok újabb történetek alkotói lehessenek, de a történet, a megtörtént pillanatfolyam emléke megmarad, megmarad mint a világ egyszer volt történéseinek része. Nem törölhető ki, nem változtatható. Úgy volt, ahogyan volt, noha már senki sem emlékszik rá.

Története van az emberi konstrukcióknak is. A balácai lovagi villa ezerhétszáz éve élte fénykorát, történetének legszebb lapjai akkor születtek. Megterítették a vörös ebédlőben, bort hoztak a pincéből, malacot, kacsát, csirkét öltek, lepény sült a római kemencékben. Jöttek a vendégek, pannon urak a környékről. Megcsodálták a termek mozaik padlóit, az élénk színű freskókat a falon, a remekbe szabott bútorokat, dicsérve a gazdák kifinomult ízlését. Legalábbis ezt képzeljük, amikor a romok maradványaiból, a freskók tenyérnyi darabjaiból új múzeumi konstrukciót készítünk. A porladó darabok a saját történetünk részeit képezik majd, voltunk Balácán és megcsodáltuk a Villát, a római kor pannóniai remekét, a virágokat a falon, a színes pávakakast, a különös delfinszobor töredékét, a nagy agyagkorsókat.

Mi marad meg a mi történetünkből? Lesz-e néhány otthonos fal, amit értő kezek egykor majd megtalálnak, marad-e tenyérnyi darab vagy néhány oldal a művekből, amelyeket oly fontosnak és maradandónak gondolunk itt és most? Aligha. Az anyagi hordozók, a kő, a fa, a papír, az illékony elektronok porladnak. Gyorsabban, mint régen. A történetek, az anyaghoz kötődő, megtörtént történetek a világon kívül léteznek csupán, a miénk, az enyém is, a pillanatfolyam végén magába záródik, ott van, de anyagi nyoma már nem lesz, most kell végiggondolni, érdemes volt-e megélni.